

The first known host plant for *Phytoecia millefolii* (Coleoptera: Cerambycidae) from Bulgaria

První známá hostitelská rostlina druhu *Phytoecia millefolii* (Coleoptera: Cerambycidae)
z Bulharska

Jiří SIMANDL

Netolická 8, CZ-370 05 České Budějovice, Czech Republic

Coleoptera, Cerambycidae, Lamiinae, *Phytoecia millefolii*, host plant, *Pulicaria dysenterica*, Bulgaria

Abstract. *Pulicaria dysenterica* (Asteraceae) as the first known host plant for *Phytoecia (Helladia) millefolii* (Adams, 1817) is given from Bulgaria.

The species *Phytoecia (Helladia) millefolii* (Adams, 1817) is distributed in the Crimea peninsula, the Caucasus Mts., Iran, Turkey and Near East (Demelt 1963; Althoff & Danilevsky 1997). Pesarini & Sabbadini (1994) reported the species also from Creta and *Phytoecia millefolii alziari* Sama, 1992 was described from Cyprus. Bringmann (1983) reported the species also from Bulgaria penetrating to the southeast of the country along the Black Sea coast from Turkey. Host plants and development of all species of the subgenus *Helladia* Fairmaire, 1864 remained unknown (Bense 1995).

Populations of *P. millefolii* were observed in the coastal region of the Burgas district (southeastern Bulgaria), in the surroundings of the villages of Tsarevo and Primorsko in deciduous forest margins in 1995 and 1997. The species was found to be associated with the perennial plant *Pulicaria dysenterica* (Asteraceae) in that region. *P. dysenterica* is an Eurasian and submediterranean species growing on nutritive, moist soils and tolerating a certain degree of salt content (Dostál 1989). In suitable, partly shaded places at deciduous forest edges the plants formed larger, coherent growths. *Phytoecia millefolii* adults preferred mainly host plants growing solitarily and receiving sufficient sunshine. Plants in the growing phase, about 20-25 cm in height, were most frequently used for oviposition. Adults were observed (sitting or moving) exclusively on *P. dysenterica* plants, copulating on leaves or stalks in the plant tops. When disturbed, the beetles drop immediately from the plant. It was observed that each plant (cluster) is occupied by only one couple of beetles. After copulation the female lays eggs into the stalk base and larva penetrates into the roots. Several empty pupation cells were found in the basal part of the plants, about 0.5-1 cm under the soil surface. A relatively late flight period (adults occur during the first half of June) in the coastal region probably signalizes pupating in spring (like in *Oberea* Dejean, 1835 or *Opsilia* Mulsant, 1863 species). Similarly to other Phytoeciini, *P. millefolii* can be expected to develop also in other plant species in other parts of its distributional range.

ACKNOWLEDGEMENT. My thanks are due to Mr. M. Štech (South Bohemian University, České Budějovice) for his kind help with determination of the plant species and to dr. P. Švácha (Institute of Entomology, České Budějovice) for his helpful comments to the manuscript.

REFERENCES

- ALTHOFF J. & DANILEVSKY M. L. 1997: *Seznam kozličev (Coleoptera, Cerambycoidea) Evropy. (A Check-list of Longicorn beetles (Coleoptera, Cerambycoidea) of Europe)*. Slovensko Entomol. Drushtvo Sh. Mikhieliya, Lublana, 64 pp (in Slovenian, English summary).
- BENSE U. 1995: *Bockkäfer*. Margraf Verlag, Weikersheim, 510 pp.
- BRINGMANN H. D. 1983: Faunistische Notizen. 136. Ein Beitrag zur Cerambycidenfauna Bulgariens. *Entomol. Nachr. Ber.*, 27: 130-131.
- DEMELT C. 1963: Eine neue Form der Phytoecia (Subgen. Helladia) millefolii Ad. Phytoecia millefolii Ad. m. obscuripennis m. n. *Zeitschr. Arbeitsgemeinsch. Österr. Entomol.*, 15: 96.
- DOSTÁL J. 1989: *Nová květena ČSSR*. Academia, Praha, 1548 pp (in Czech).
- PESARINI C. & SABBADIN A. 1994: Insetti della Fauna Europea. Coleotteri Cerambicidi. *Natura, Rivista di Sci. Natur.* (Milano), 85 (1/2): 1-132 (in Italian).

SOUHRN

Druh *Phytoecia (Helladia) millefolii* (Adams, 1817) je rozšířený v oblasti Černého moře (Krym, Kavkaz, Turecko), Blízkého východu (Irán), na Krétě a Kypru. Z Turecka zasahuje do jižních oblastí Balkánského poloostrova. Jako u ostatních druhů podrodu *Helladia* Fairmaire, 1864, živné rostliny a vývoj druhů nejsou známy (Bense 1995).

Populace *P. millefolii* byly pozorovány v letech 1995 a 1997 v pobřežní oblasti jihovýchodního Bulharska (Primorsko, Carevo). Jako první známá hostitelská rostlina byl zjištěn blešník *Pulicaria dysenterica* (Asteraceae), rostoucí na vlhkých, živných stanovištích, někdy i s určitým stupněm salinity, nejčastěji v podrostu světlých listnatých lesů. Pozorováním imag bylo zjištěno, že druh *P. millefolii* preferuje oslněné, samostatně rostoucí rostliny, které obsazuje v jejich růstové fázi a v jejichž stonku a kořenech se larva vyvíjí. Dospělci včetně kopulujících jedinců byli pozorováni výlučně na této bylině. Samička klade vajíčka do bazální části stonku a larva proniká do podzemní části rostliny, kde se kuklí. Vzhledem k relativně pozdnímu rojení (výskyt imag pozorován v první polovině června) lze soudit, že kuklení probíhá až na jaře (jako u druhů rodů *Oberea* Dejean, 1835 nebo *Opsilia* Mulsant, 1863). Je pravděpodobné, že druh není, obdobně jako další druhy tribu Phytoeciini, monofágní, a v areálu svého rozšíření se vyvíjí i v jiných druzích rostlin.